

Hoe machteloos kun je zijn? Verlangen naar het goede leven (6)

Marcus 10:41-45

Wat kun je je machteloos voelen... Als er erge dingen gebeuren en je het gevoel hebt dat je er niks aan kunt doen. Als er situaties zijn waarop je geen invloed kunt uitoefenen. Als mensen leugens over je verspreiden. Als je te maken hebt met ernstige ziekte. Machteloosheid is een negatief gevoel: zwak, kwetsbaar, onmachtig, hulpeloos. Maar zou machteloosheid ook een deugd kunnen zijn? Een deugd die hoort bij dat (tegendraadse) goede leven dat met Jezus voet aan de grond heeft gekregen op aarde?

Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.

- Micha 6:8 -

Macht en machtsmisbruik

Op Michazondag staan we stil bij het kwaad van onrecht en machtsmisbruik. Wat komt het veel voor: de neiging om jezelf groter te maken dan je bent, jezelf profileren ten koste van de ander; zorgen dat je op de beste plek terecht komt; invloed en macht naar je toe trekken... De gevolgen kunnen dramatisch zijn. In het klein verwoest het familieverbanden, vriendschappen en collegiale relaties, in het groot leidt het tot onderdrukking en vernietiging van hele bevolkingsgroepen. Jezus vraagt hier aandacht voor in het gesprek met zijn leerlingen, als hij spreekt over 'heersers en leiders die hun macht misbruiken'. 'Zo mag het bij jullie niet gaan!' Om wat Jezus hier zegt goed te begrijpen, moeten we stil staan bij wat eraan voorafgaat.

Op weg om te lijden

Jezus kondigt heel nadrukkelijk, voor de derde keer aan, dat hij moet lijden. Dit hoort erbij. Dit is de bedoeling. De tijd is aangebroken... het koninkrijk van God is nabij (1:15) en dat ziet er zo uit: Jezus wordt uitgeleverd, bespot, bespuwd, gegeeseld, gedood. Zeker, hij zal ook opstaan! Maar dit moet eraan voorafgaan: diepe vernedering. Het koninkrijk kan niet zonder het kruis! Dát is het verhaal dat Marcus aan het vertellen is.

Wie is de belangrijkste?

Wat heftig om te merken dat de twee broers Johannes en Jakobus hier niets van lijken te begrijpen. Ze willen de messiaanse reis naar Jeruzalem veranderen in een mars naar een glorievolle overwinning. 'Wanneer u heerst in uw glorie...'. Ze proberen, ambitieus als ze zijn, vast de twee belangrijkste plaatsen voor zichzelf zeker te stellen. Maar Jezus keert in zijn koninkrijk de ideeën over macht en glorie ondersteboven en binnenstebuiten. Het kruis trekt alle menselijke trots en glorie in twijfel. Gods koninkrijk is 'Mijn wereld op z'n kop' (thema Michazondag 2015). Jezus benadrukt opnieuw het lijden: 'Kunnen jullie de beker drinken?' Als de andere tien leerlingen hiervan horen, blijken ze uit hetzelfde hout te zijn gesneden als de eerste twee: woedend zijn ze!

Gekomen om te dienen

Dan zegt Jezus, wijzend naar het machtsmisbruik van heersers en leiders (macht corrupteert): zo mag het bij jullie niet gaan. Je profileren, status uitstralen, je laten gelden, de belangrijkste willen zijn – het zit er diep in bij ons allemaal. Maar het is niet de weg die Jezus wijst. Hij is gekomen om dienstbaar te zijn, niet om zijn macht te tonen, de belangrijkste te zijn, zichzelf te profileren. Hij maakt zichzelf machteloos: zó dient hij, zó geeft hij zijn leven, zó verlost hij ons (als losprijs voor velen). Dit is de stijl van Gods koninkrijk en hoort dus ook de stijl van de kerk te zijn: een machteloze kerk beantwoordt meer aan Gods bedoelingen dan een kerk die zich wil laten gelden, die gezien en gehoord wil worden.

Micha-deugden

De kerk als oefenplaats van het goede leven helpt ons om te groeien in deugden als:

- **dienstbaarheid**: er zijn voor anderen zoals God er is voor ons
 - **machteloosheid**: on-machtig en zo van God afhankelijk zijn
 - **kwetsbaarheid**: in zwakte kan Gods kracht gaan stromen
 - **nederigheid**: leven in eenvoud en God belangrijk laten zijn
- Ga deze week op zoek naar #MijnMichaMoment: momenten waarin je machteloosheid ervaart én oefent. Zo volg je de messias en blijkt machteloosheid juist krachtig te zijn.

Om te lezen

Psalm 146
Micha 6:1-8
Marcus 10:31-52

Voor een geloofsgesprek

1. Waar zie jij machtsmisbruik plaats vinden?
2. Op welke momenten voel jij je machteloos?
3. 'Het koninkrijk kan niet zonder het kruis.' Herken je dat? Welke rol speelt dat kruis in jouw leven?
4. 'Het kruis trekt alle menselijke trots en glorie in twijfel.' Praat daar eens verder over door.
5. 'Ik ben gekomen om te dienen.' Dat zegt Jezus. Kunnen/moeten wij dat Jezus nazeggen? Zijn er grenzen aan dienstbaarheid?
6. 'De kracht van de kerk is haar machteloosheid.' Wat vind je daarvan?
7. In welke van de vier genoemde Micha-deugden zou jij vooral willen groeien?

Websites

www.josdouma.nl
www.mijnpreekplek.wordpress.com
www.plantagekerk.nl
www.verlangennaarhetgoedeleven.wordpress.com

